

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

אדר תש"פ

פרשת "תצוה"

"ואתה תצוה את בני ישראל" (כ"ז כ'). "ואתה" בראשונה צריך האדם לתקן את עצמו ולהיות דוגמא לאחרים, ואחר כך "תצוה את בני ישראל" יהיה רשאי לצוות על אחרים ולומר להם מוסר, וכפי שאמרו חז"ל (ב"מ ק"ז:): 'קשוט עצמך ואח"כ קשוט אחרים'. (אוצר היהדות)

*

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך" (כ"ז כ'). לכאורה מדוע לא נאמר "צו את בני ישראל" כמו במקום אחר? אלא אמרו חז"ל (עירובין נ"ד) 'אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל', היינו שמשה רבנו גרם ע"י שבירת הלוחות שכחה בעולם. ומובא (הוריות י"ג) 'חמשה דברים משיבים את הלימוד...הרגיל בשמן זית זך'. הרי שמן זית מועיל לזיכרון, לכן נאמר "ואתה תצוה" דוקא שיקחו שמן זית זך, משום שגרמת להם שכחה ע"י מעשיך בשבירת הלוחות. (מקור ברוך)

*

"כתית למאור" (כ"ז כ'). דרשו חז"ל (מנחות פ"ו) ומובא ברש"י: כתית למאור ולא כתית למנחות. היינו אם כי צריך אדם לכתת ולשבר את לבו לפני השי"ת, אבל התוצאה ממרירות זו תהיה 'למאור' בהארת התחזקות ושמחה, 'ולא למנחות' שלא ישאר עי"ז שקוע ח"ו בעצבות. (תורת אבות)

*

"להעלות נר תמיד, באהל מועד מחוץ לפרוכת" (כ"ז כ"א). נר אלקים צריך להאיר בכל אחד מישראל לא רק "באהל מועד" בבית הכנסת ובית המדרש בשעת התפילה, אלא גם "מחוץ לפרוכת" בשוק ובעסקיו בין אדם לחברו. (פרדס יוסף)

*

"ולקחת את שני אבני שהם" (כ"ח ט'), ועשית חושן משפט...והאבנים...שתים עשרה" (כ"ח ט"ו). אם כבר היה החושן עם שתים עשרה אבני מילואים על הלב, מדוע היו צריכים גם שתי אבני שהם על הכתפיים? אלא אל יאמר אדם העיקר הלב, ..., צריך גם להטות כתף ולעזור לאחיו...

(אוצר היהדות)

*

"שפה יהיה לפיו סביב" (ל"ג ל"ב). האדם צריך לשמור פיו מאכילת איסור ומותרות, ולשונו מדיבור אסור ומיותר, ולעשות שפה וגדר סביב – לאכול ולדבר רק מה שמוכרח. (אהבת שלום)

*

"ועשית ציץ זהב טהור קודש לד' " (כ"ח ל"ו). פ"י "ועשית ציץ" תסתכל ותציץ "זהב טהור" שכספך יהיה נקי וטהור, המשא ומתן שלך יהיה באמונה, אזי הנך יכול להיות "קודש לד'".

(אמרי חיים)

*

"ונשמע קולו בבואו אל הקודש" – תפילה

נמשלה התפילה לפרי וקליפתו – אמירת המילים הם הקליפה והכוונה זה הפרי, אדם המתפלל ללא כוונה דומה כמי שיש לו קליפה ללא פרי.

כן נמשלה התפילה לגוף האדם ונשמתו – אמירת המילים הם הגוף והכוונה זאת הנשמה, תפילה ללא כוונה כגוף ללא נשמה.

משל לאדם שהזמין את המלך לבקר בביתו. צוה לאשתו ובניו לנקות את הבית ולהכין מטעמים כיד המלך.

כאשר בא המלך לסעודת עבדו מצא הכל מוכן בטוב טעם, אך את עבדו לא מצא כי יצא לשוק לשחק עם ידידיו, ולא כיבד את המלך בביקורו. כעס המלך עליו וזרק את כל הסעודה בפניו.

הנמשל: כך האדם המתפלל בפיו ובשפתיו לד', אך במחשבתו הוא משוטט בשווקים וברחובות בעסקיו..., אזי אין התפילה מתקבלת לרצון.

כיצד עוד מעז לומר בסוף התפילה: "יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך..." אם חשב בלבו עניני עוה"ז האם זה יהיה לרצון? (חובת הלבבות שער חשבון הנפש פ"ג)

מסופר על אדם שחזר מעבודתו לביתו, וראה כיצד המטפלת מנענעת את בנו התינוק להרדימו והוא בוכה, ניגש לראות מה פשר הבכי וראה שהתינוק עטור בתפילין שלו.

כאשר שאל אותה: מדוע עשית כך? ענתה בתמימות: רציתי להרדים אותו ואני רגילה לראותך נרדם עם התפילין, חשבתי שתפילין זה סגולה להירדם... (רבי ש. שבדרון)

הבה נתחזק בכוונת התפילה כמו שאמרו חז"ל (ברכות כ"ח): 'כשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים ומתפללים...' וחסידי הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמיים (שם ל').

זה כאשר אנו מתפללים בקול, כי הקול מעורר את הכוונה, וכמ"כ (במדבר כ"ט"ז): "ונצעק אל ד' וישמע קולנו" פי' רש"י: בברכה שברכנו אבינו "הקול קול יעקב" שאנו צועקים ונענים.

וזה י"ל הרמז בפסוק: "ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ד'" כאשר אדם בא לבית הכנסת היכל קדשך – אזי צריך להתפלל בכוונה, וזה רק ע"י שמתפלל בקול ונשמע קולו.

(באר יחיאל)

*

ילקוט חז"ל

איזהו בן עוה"ב... ר' חנינא אמר: כל שדעת רבותיו נוחה הימנו.

רש"י: ממה ששומעין עליו ורואין בו. (שבת דף קנ"ג.)

חידון חומש ורש"י

חידת השבוע: פורים מן התורה מניין? (מצא ר"ת פ' ו' ר' י' ס' בפר' משפטים), (שמות כ"ג ט"ו).